

[Søgaard.]

arbejde enten som lærlinge eller under andre former for praktisk uddannelse. Alt for mange unge vil, hvis de først er kommet ud i erhvervsarbejdet lige efter undervisningspligtens ophør, sikkert ikke vende tilbage til en egentlig uddannelse, først og fremmest fordi de som bude, arbejdsdrengene o. s. v. har prøvet den relativt høje indtjening. Når vi samtidig ved, at aldersgrupperingen for lærlingetilgangen skydes højere op, vil det også være rimeligt, at de evnerige unge, der findes, får en bedre forskoling inden den egentlige uddannelse. Der eksisterer i loven om de frie efterskoler, som både venstre og de konservative har stemt for, den samme mulighed for efterskoleelever som den, flertallet foreslår; flertallet mener ikke, at denne forsøgsordning med hjælp til fortsat skolegang bør komme op på så store stipendier, som der gives til efterskolens elever, og forsøgsordningen tilsigter slet ikke støtte til de høje indkomstgrupper, som der ydes hjælp til i henhold til efterskoleloven.

Ordnningen er frivillig for kommunerne. Jeg ved, at enkelte kommuner allerede har gennemført visse former for stipendieordninger for elever ud over den undervisningspligtige alder. Heriblandt er Frederiksberg, der yder stipendier til, som det hedder, flittige, trængende elever i den 3-årige mellem- og realskole. Det er vort håb, at de betænkeligheder, venstre og de konservative har over for denne ordning, vil blive overvundet inden tredje behandling.

Der er jo ikke her tale om en generel ordning, der eventuelt, som mindretallet skriver i betænkningen, skulle gennemføres ved at ændre skattelovgivningens regler om børnetilskud. Vi sigter mod den gruppe af unge, der har lyst og evner til ud over den undervisningspligtige alder at fortsætte i 8. og 9. klasserne eller realafdelingen, men som af økonomiske grunde er afskåret herfra. Det er jo ikke alle, der er i besiddelse af lyst eller evner hertil; derfor vil denne gruppe ikke fuldstændig kunne behandles generelt efter skattelempelesprincipper.

Med hensyn til den i den gule betænkning nævnte ansatte indkomst på 15 000 kr., der skulle være en slags overgrænse, hvor aftrapningen af stipendier begynder,

gør flertallet opmærksom på, at dette kun bør være vejledende. Der må tages hensyn til den enkelte studerendes forhold i øvrigt ved uddelingen af midlerne fra fonden, således som det er vor opfattelse at stipendienævnet hidtil har gjort.

Flertallet bestående af repræsentanterne for regeringspartierne og socialistisk folkeparti indstiller herved vort ændringsforslag, der er tiltrådt af undervisningsministeren, til vedtagelse og henstiller at stemme imod det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Venstres og de konservatives lovforslag om skattelempeleser til fremme af uddannelsen kan vi ikke medvirke til at gennemføre. Det var vor opfattelse, at venstre og de konservative endelig efter mange års diskussioner nu efterhånden havde forladt begrebet om børnefradrag med de virkninger, som disse fradrag indebærer. Men her har man altså fremsat et lovforslag, der medfører, at forældre, der har 10 000 kr. i ansat indkomst, i det lange løb kan få 808 kr. i fradrag om året, medens forældre med 100 000 kr. får 1 539 kr. i skattefradrag, på trods af at det, hvad enten forældrene har lidt eller meget i indtægt, dog vil være lige dyrt for deres unge at studere.

At selve administrationen af dette fradrag i øvrigt vil belaste ligningsmyndighederne, samtidig med at kontrollen bliver meget svær, kan vist ikke benægtes.

For den anden del af lovforslagets vedkommende, som går ud på fradrag for den studerende, vil jeg gerne anføre, at der jo nu er gennemført en forhøjelse af den skattefri bundgrænse, både hvad angår kommune- og statsskat, således at de væsentligste problemer for de studerende derigennem er løst.

Hvis vi ser på de studerendes skatte-tilsvar for skatteåret 1959-60, viser det sig ifølge studenterundersøgelsen, at det kun har udgjort 6,7 mill. kr., hvoraf de 4,1 mill. kr. er udredet alene af det relativt lille antal gifte. De sidste 2,6 mill. kr. må sikkert antages at hidrøre fra beløb indtjent ved erhvervsarbejde, og vi vil ikke være medvirkende til at opfordre de studerende til at påtage sig mere erhvervsarbejde for eventuelt at få andel i et skattefradrag.

Det er derfor mit partis opfattelse, at den